

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 52/07
17.01.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Ljubice Milutinović, predsednika veća, Jovanke Kažić, Milomira Nikolića, Slobodana Dražića i Sofije Vagner-Ličenoski, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tužene Državne zajednice Srbija i Crna Gora - Ministarstvo odbrane, Direkcija za imovinsko-pravne poslove u Beogradu, koju zastupa zakonski zastupnik Direkcija za imovinsko-pravne poslove u Beogradu, radi naknade nematerijalne štete, odlučujući o reviziji tužene, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu Gž.6382/05 od 8.2.2006. godine, u sednici održanoj 17.01.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE revizija tužene i preinačuje presuda Okružnog suda u Novom Sadu Gž.6382/05 od 8.2.2006. godine, tako što se odbija kao neosnovana žalba tužioca AA i potvrđuje presuda Opštinskog suda u Novom Sadu P.br. 8037/2002 od 13.9.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu P.8037/2002 od 13.9.2005. godine odbijen je tužbeni zahtev da se obaveže tužena da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete za duševne bolove zbog umanjnja životne aktivnosti isplati iznos od 520.000,00 dinara, za pretrpljene fizičke bolove iznos od 250.000,00 dinara, za pretrpljeni strah iznos od 250.000,00 dinara, i po osnovu pretrpljenih bolova zbog naruženosti iznos od 300.000,00 dinara, a ukupno 1.320.000,00 dinara i naknadi mu troškove parničnog postupka sa zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate.

Presudom Okružnog suda u Novom Sadu Gž.6382/05 od 8.2.2006. godine delimično je usvojena žalba tužioca i preinačena prvostepena presuda tako što je delimično usvojen tužbeni zahtev i obavezan tuženi da tužiocu naknadi pretrpljenu nematerijalnu štetu u iznosu od 1.070.000,00 dinara, i to za pretrpljene duševne bolove zbog umanjnja životne aktivnosti iznos od 520.000,00 dinara, za pretrpljene fizičke bolove iznos od 200.000,00 dinara, za pretrpljeni strah iznos od 100.000,00 dinara i za pretrpljene duševne bolove zbog naruženosti iznos od 250.000,00 dinara, sa zateznom kamatom od 8.2.2006. godine do isplate i naknadi tužiocu parnične troškove u iznosu od 135.500,00 dinara, dok je preko dosuđenog iznosa u pobijanom odbijajućem delu prvostepena presuda potvrđena.

Protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 399. u vezi sa članom 491. Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS", br.125 od 22.11.2004. godine), Vrhovni sud je našao da je revizija tužene osnovana.

U toku postupka nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. Zakona o parničnom postupku, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a revizijom izjavljenom i iz ovog zakonskog razloga ne ukazuje se na bitne povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih se revizija može izjaviti na osnovu člana 398. ZPP.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilac je mobilisan u sastav Teritorijalne odbrane Mirkovci koja se od jula 1991. godine nalazila u sastavu i pod komandom Novosadskog korpusa tadašnje JNA. U maju 1992. godine jedinice JNA su počele sa povlačenjem sa teritorije Republike Srpske Krajine. Od lokalnog stanovništva, koje je do tada bilo u sastavu TO Mirkovci formirane su jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine. Tužilac je u sastavu jedinica MUP-a RSK, nakon što su one formirane, ranjen 13.10.1992. godine za vreme vršenja borbenog zadatka - čuvanja granice usled eksplozije protivpešadijske mine.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja, a ceneći odlučnu činjenicu da je tužilac ranjen 13.10.1992. godine kao pripadnik MUP-a Republike Srpske Krajine prvostepeni sud je izveo pravilan zaključak da tužena državna zajednica Srbija i Crne Gora nije u materijalno-pravnom odnosu sa tužiocem i da ne postoji objektivna odgovornost tužene da tužiocu naknadi štetu.

Odlučujući o žalbi tužioca okružni sud je na utvrđeno činjenično stanje pogrešnom primenom materijalnog prava usvojio tužbeni zahtev.

Prema članu 218. stav 2. Zakona o službi u oružanim snagama ("Službeni list SFRJ", br. 7/85 sa izmenama i dopunama (država SRJ odgovara za štetu koju ju su pretrpeli pripadnici JNA, Teritorijalne odbrane i dobrovoljci uključeni u jedinice JNA bez obzira na sadašnje državljanstvo, u oružanim sukobima ili drugim vojnim

aktivnostima sa povećanom opasnošću preduzetim u cilju zaštita Ustava i Zakona u 1991. godini do 19.5.1992. godine. Od donošenja Odluke Predsedništva SRJ o preimenovanju i transformaciji JNA u Vojsku Jugoslavije, br. 0-6 od 20.5.1992. godine vojska Jugoslavije je povukla sve svoje jedinice sa prostora bivših Jugoslovenskih republika u SRJ. Posle 20.5.1992. godine tužena nije pasivno legitimisana u ovom sporu i ne postoji objektivna odgovornost tužene na osnovu odredbe člana 173. i čl. 174. da naknadi tužiocu nematerijalnu štetu nastalu ranjavanjem tužioca 13.10.1992. godine kao pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine.

Na osnovu člana 173. ZOO, šteta nastala u vezi sa opasnom stvari, odnosno opasnom delatnošću smatra se da potiče od te stvari, odnosno delatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete, a prema članu 174. istog zakona za štetu od opasne stvari odgovara njen imalac, a za štetu od opasne delatnosti odgovara lice koje se njome bavi.

Tužilac je kao pripadnik Teritorijalne odbrane a u sastavu bivše JNA nakon njenog povlačenja u Saveznu Republiku Jugoslaviju ostao na području Hrvatske i nastavio sa borbenim aktivnostima kao pripadnik MUP-a Republike Srpske Krajine do dana ranjavanja 13.10.1992. godine. Kako je tužilac u momentu ranjavanja bio pripadnik MUP-a RSK, to posledice ranjavanja nisu u vezi sa vršenjem službe u JNA, zbog čega tužena nije odgovorna za naknadu štete po pravilima o objektivnoj odgovornosti u smislu navedenih odredbi ZOO.

Vrhovni sud je, ceneći kao odlučnu činjenicu da je tužilac pretrpeo štetu nakon povlačenja JNA sa područja bivše Republike Hrvatske posle donete Odluke od 20.5.1992. godine kao pripadnik MUP-a RSK, preinačio pobijanu presudu tako što je na osnovu čl. 407. stav 1. ZPP, odbio žalbu kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrdio.

Odlučujući o reviziji, ovaj sud je cenio da su BB i druge vojne starešine upućivane na rad na određeno vreme u MUP Republike Srpske Krajine, ali nalazi da ova okolnost nije od značaja za odnos između tužioca i tužene. Pravo na naknadu štete usled ranjavanja a po osnovu činjenice da su određene starešine tuženog upućivane na rad a na zahtev MUP-a Republike Srpske Krajine mogla bi da ostvare samo ta lica pod uslovom da šteta postoji, i to po osnovu ugovora koji je zaključen između upućenih starešina i tuženog. Po osnovu te činjenice tužilac ne može da ostvari pravo na naknadu štete, već samo po osnovu činjenica usled kojih bi postojala odgovornost tužene na osnovu odredbe člana 172. i čl. 173. Zakona o obligacionim odnosima. Međutim, kako je tužilac ranjen 13.10.1992. godine kao pripadnik MUP-a Republike Srpske Krajine, to okolnost ranjavanja tužioca u sastavu jedinica MUP-a Republike Srpske Krajine isključuje objektivnu odgovornost tužene u smislu člana 173. i čl. 174. ZOO.

Iz izloženog, a primenom navedene zakonske odredbe čl. 407. stav 1. ZPP, odlučeno je kao u izreci presude.

O troškovima postupka tužene nije odlučeno, s obzirom da u toku postupka nije istaknut zahtev za naknadu troškova.

Predsednik veća-sudija,

Ljubica Milutinović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

mz